

RÉGIS DEBRAY

Dominique Soetaert

In *Kuifje en de Picaro's*, het laatste voltooide album, trekt Kuifje naar San Theodoros om er Jansen en Janssen en Bianca Castafiore uit de gevangenis te krijgen. Een scenario waarvoor Hergé zich inspireerde op de tocht die de Franse schrijver Régis Debray in 1965 ondernam in het spoor van Che Guevara.

Régis Debray wordt op 2 september 1940 geboren te Parijs. Na briljante studies aan de École normale supérieure vertrekt hij in 1965 naar Bolivia, waar hij onder de codenaam Danton niet van de zijde wijkt van de legendarische vrijheidsstrijder Che Guevara. In 1967 wordt hij gevangengenomen door het Boliviaanse leger en de CIA en zwaar gemarteld. Naar verluidt zou hij de schuilplaats van "el Che" verraden hebben,

waarna die gearresteerd en geëxecuteerd wordt. Debray zelf wordt veroordeeld tot dertig jaar gevangenis. Dankzij de steun van illustere figuren als de Gaulle, Pompidou, Sartre, Mauriac en Malraux wordt hij uiteindelijk na drie jaar vrijgelaten. De affaire doet heel wat stof opwaaien in Frankrijk en doet Hergé besluiten om Zuid-Amerika te gebruiken als kader voor het album *Kuifje en de Picaro's* (1976).

Hoe verging het Régis Debray na zijn terugkeer uit Bolivia? In de jaren zeventig timmert hij aan de weg in Franse intellectuele kringen. En met succes: in de jaren tachtig behoort hij tot tot de inner circle van François Mitterrand als adviseur. Hij schrijft kilometers presidentiële discoursen aan elkaar en noemde de president 'mon nouveau père'. Hij bekleedt verschillende topfuncties, waarvan die van *Maître des requêtes* bij de Conseil d'État (1985-1992) het meest in het oog springt. Op het einde van de tweede ambtstermijn van Mitterrand komt het echter tot een breuk met de president en zullen hun wegen scheiden.

In 1999 komt Debray als intellectueel opnieuw volop in de aandacht naar aanleiding van de publicatie van 'Lettre d'un voyageur au Président de la République' in *Le Monde*, waarin hij het beleid van Milosevic in Joegoslavië verdedigt. Collectieve verontwaardiging van publiek, pers en collega-intellectuelen is zijn deel. Bernard-Henry Lévy ondertitelde zijn weerwoord, eveneens in *Le Monde*, met 'De zelfmoord van een intellectueel'. Wat er ook van zij: Régis Debray zal allicht vooral bekend blijven als een van de grondleggers van de 'mediologie', een analysemethode die de overdracht van informatie bestudeert. In die zin is deze linkse intellectueel natuurlijk verre van dood.

